LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ
Број 1 ● октобар 2012. ● www.legeartis.rs

Судска пресуда
Објављивање у сразмери са легитимним циљем

ЛЕГАЛИЗАЦИЈА
(НЕ)ДОСТИЖНИ СКЛАД ПРАВНОГ И ФАКТИЧКОГ СТАЊА

... ПЛУС

Извршитељи
Законске новине и спорна питања

Заложно право на уделу
Ефикасност обезбеђења

Интелектуална својина
Препознавање и вредновање

Буџет
Правни основ за планирање расхода

Прекршајна кривица
Као обележје прекршајног дела

Ревизија
Значај и перспектива у јавном и реалном сектору

Привремена дивиденда
Прва исплата по новом закону

LEGE ARTIS
ИНГ-ПРО

ВЛАДАН МИРКОВИЋ
главни и одговорни уредник
vladan.mirkovic@ingpro.rs

LEGEARTIS
ИНГ-ПРО
ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Година I, број 1
ОКТОБАР 2012.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко предузеће д.о.о.
Београд, Вене Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грчић
Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:
Владан Мирковић

Сарадници:
Снежана Андрејевић
мр Жељко Албанезе
др Љиљана Рудић-Димић
Мирјана Димитријевић
мр Ненад Соврлић
Ружица Стојиљковић
Вук Перовић
Јованка Атанацковић
Снежана Ћушић
Владимир Живанкић

Лектор/коректор:
Радмила Савић

Организатор издања:
Оливера Бошковић

Дизајн и обликовање часописа:
Маја Кесер

Редакција:
Вене Нигринове 16а
11000 Београд
тел: +381 11 2836 820
факс: +381 11 2836 474
е-пошта: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази електронски једанпут месечно (12 бројева у оквиру годишње претплате). Текстови достављени за објављивање се не враћају. Сви текстови који се објављују у Часопису подлежу редакцијско-техничкој обради, у складу са одговарајућим стандардима Часописа.

LEGEARTIS, према стручним прописима, према закону вештине, умећа, стручно, прописно. Наметнуло се готово само од себе. И баш зато у наставку, сасвим кратко и јасно, **ПРОПИСИ У ПРАКСИ**, као права мера контратеже.

Било да сте правни референт у малој приватној фирми или радите у финансијској служби образовне установе која се финансира из буџета, или можда у великој корпорацији која послује као акционарско друштво, сасвим сигурно се свакодневно суочавате са бројним прописима, због којих понекад имате утисак као да се крећете по неком застрашујућем лавиринту. Да и не помињемо све могуће законске празнине и недоречености, због којих не знате у ком правцу би на том путу требало кренути.

Избором реномираних аутора, врхунских стручњака у својим областима рада, од адвоката и судија, па све до правних и економских саветника, даћемо све од себе да вам помогнемо да безбедно стигнете до жељеног циља.

Желимо да изгледамо другачије, да побегнемо од сувопарности текстова који су најчешће пуко препричавање или интерпретација законских и подзаконских аката. У нашим текстовима настојаћемо да вам увек понудимо тренутно употребљиве информације, корисне примере, мање познате статистичке податке. И у визуелном смислу трудимо се да изгледамо свеже и другачије. Зашто би публикација овога типа морала да буде суморног изгледа? Што да не, ту је и хумор, онај „стручни" и с мером.

Крећемо амбициозно, у намери да као стручни електронски часопис покријемо већину правно-економских области. И као и сваки нови пројекат, сасвим сигурно патимо од мањкавости, „дечјих болести"... Зато и очекујемо да нам пишете, мењате нас, тражите и очекујете да будемо бољи, из броја у број. Повратна информација је оно са чиме рачунамо. Нека вам текстови буду повод да нашим ауторима поставите питања, јер уз сваку рубрику имате за то предвиђену е-адресу. Трудићемо се да за свако питање обезбедимо одговор. Предложите и теме о којима бисте желели да читате, можда већ у следећем броју. А можда само знате некога ко би писао за наш часопис, па му зато скрените пажњу да постојимо. Од тога ћемо сви имати користи.

Добро дошли у LEGEARTIS!

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и покуде. Можете их упутити ауторима текстова или на е-адресу редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**

Пратите нас:
- **www.legeartis.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.ingpro.rs**
- **www. facebook.com/IngProLegeArtis**

подразумевају рачунарски програми, односно ауторска дела која се могу употребити у електронском облику.

Интернет пиратерија подразумева употребу интернета за илегално копирање и дистрибуцију неауторизованог софтвера (укључујући рекламирање, понуду, набавку и дистрибуцију пиратизованог софтвера).

Студија међународне аналитичарске куће за информационе технологије IDC показала је да је у 2007. години стопа пиратерије у Србији износила 76%, и да је опала за два процента у односу 2006. годину. Процењује да је због овако високе стопе пиратерије домаћа економија претрпела губитке у износу од 72 милиона долара, углавном кроз ненаплаћена пор... потраживања.

На листи земаља са стопом пиратерије већом од 25% (*Watch*) налази се изузетно велики број земаља, међу којима ... Канада, Чиле, ... Доминикана, Пакистан, ... Украјина и Руска Федерација.

На листи земаља са стопом пиратерије већом од 25% (*Watch*) налази се изузетно велики број земаља, међу којима ... Канада, Чиле, ... Доминикана, Пакистан, ... Украјина и Руска Федерација.

које наступају на нашем тржишту и везане су за следеће показатеље:

а) губици у оствареном приходу и броју радних места проузроковани пиратеријом;

б) процене сигурности страних иницијалних или даљих инвестиција.

Само у једној по... заплени одузе...

музичких дискова који носе заштићени музички, ауторски садржај (*General Disc Technology*, 2002).

Ниво музичке пиратерије у 2005. години, износио је 80%, с процењеним тржишним губитком од 12,5 милиона ам... долара (за тадашње ... и Црне Горе).

Календар важења правних ака...

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца престају да важе (у целости или делу), односно ... но ступају на снагу и/или се одложено ... целости или у делу:

...словима које мора да испуњава ... друш... односно огранак привред... ... оспособљ... „Службеном гл... ...чна школа који ... 24. 5. 2012. године.

– ступа на снагу 24. 10. 2012. године

● Правилник о организовању, спровођењу и начину полагања возачког испита, вођењу и роковима чувања евиденција о возачком испиту и условима које мора да испуни возило на којем се обавља возачки исп...

КАЛЕНДАРИ... ● ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА ● ВАЖЕЊА ПРАВНИХ АКАТА ● ДОГАЂАЈА

ЗНАЧАЈНИ ПОДАЦИ И КОРИСНИ МОДЕЛИ ПРАВНИХ АКАТА

...одаци од зн...а за рад ...пословних суб...та

Износи личних примања запослени...

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКО...	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.		3.
Регрес за коришћење ...одишњег одмора	Исплата по ов... ...ој обавезна, у ... ...угово... општим ак... ...(члан 118. о раду ко... ...тачка ...у, исплаћује ...и 3 просечне ...рбији према ...м податку републичког ор... ...ежног за статистику (58.50... ...6.509)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпр... одласк...		Не опорезује се до износа тростране месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (3 × 58.503 = 175.509 дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене актом послодавца	Неопорезиво до 15.487 динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозн... ...јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно ...о висине стварних ...шкова превоза, а ...више до 3.098 дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тачка 5. Закона о раду)	...се све пореске ...као на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2. Закона о раду)	Неопо... ...до 1.859 дин. по д...евници
Дневница за	Најмање у висини утврђеној	Не опорезује се до

ПОСТАВИТЕ ПИТАЊЕ НАШЕМ АУТОРУ, НАСТОЈАЋЕМО ДА ОДГОВОРИМО НА СВАКО ОД ЊИХ

Приредио
МР ЖЕЉКО АЛБАНЕЗЕ
саветник за економска питања
radni.odnosi@legeartis.rs

На основу члана 202. Закона о раду, директор _____
_____ (*назив и седиште послодавца*)
_____ (*име и презиме*) из _____ (*место становања и адреса послодавца*) и
закључују _____ (*адреса*),

УГОВОР О ДОПУНСКОМ РАД...

Члан 1.

_____ (*име и презиме, врста стручне спре...*) ...ен с пуним радним временом у _____ (*назив и с... послодавца*) прима се на рад до једне трећине пуног радног времена у _____ (*назив послодавца*) за обављање _____ (*опис посла*), почев од _____ 2012. године.

Радно време износи недељно _____ (*број*) сати. Распоред ди... ...дног времена утврђује се _____ (*навести како*).

Члан 2.

За време обављања допунског рада именовани има право на нов... ...наду у висини од _____ динара без пореза и доприноса (*нето*).

Новчана накнада из става 1. овог члана исплаћује се ...ивима утврђеним _____ (*општи акт послод...*) ...исплату зарада, а најмање једанпут месечно.

Члан 3.

За време рада по овом уговору именовани има право на пенз... ...валидско осигурање, као и право на безбедност и заштиту живота и здравља на ...ладу с прописима.

Члан 4.

Рад по основу овог уговора престаје _____.

Члан 5.

Овај уговор је сачињен у 4 (*четири*) истоветна примерка од којих 1 (*један*) задржава

Цене легализације по зонама и намени објекта

СТАНОВАЊЕ				
Накнада	**Екстра зона**	**прва зона (екстра)***	**друга**	**трећа**
Магистрална мрежа	24.325	10.425 (16.217)	9.034	7.646
Примарна и секундарна мрежа	19.901	8.529 (13.267)	7.393	6.254
Укупно	**44.226**	**18.954 (29.484)**	**16.427**	**13.900**

КОМЕРЦИЈАЛНА ДЕЛАТНОСТ				
Накнада	**Екстра зона**	**прва зона (екстра)***	**друга**	**трећа**
Магистрална мрежа	51.239	25.347 (34.160)	17.879	13.112
Примарна и секундарна мрежа	19.901	8.529 (13.267)	7.393	6.254
Укупно	**71.140**	**33.876**	**25.272**	**19.366**

ПРОИЗВОДНА ДЕЛАТНОСТ				
Накнада	**Ек...**	**прва зона**	**друга**	**трећа**
Магистрална мрежа		25.347	17.87...	
Примарна и секундарна мрежа		8.529	7.393	13.112
Укупно		**33.876**	**25.272**	6.254
				.366

ОБЈЕКТИ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ				
Накнада	**...зона**	**прва зона**	**друга**	**...ећа**
Магистрална мрежа	...5	7.063	5.266	...794
Примарна и секундарна мрежа	...1	8.529	7.393	...254
Укупно		**15.592**	**12.659**	**...048**

Напомена: Износи су у динарима по квадратном метру. ...ју екстра зону

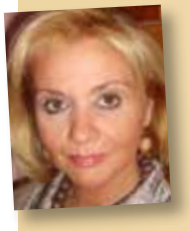
су у граду Београду утврђене Одлуком о одређивању зона на територији града Београда („...ужбени лист града Београда .../2009, 45/10 и 54/11). ...ани и то да су из...

...грађевинског ... плаћа грађевинског ... 2012. периоду до 60 м... ...кључи до ... децембра сно у периоду до 240 мес... ...без обзира стамбени простор без обзира на попусте ко... ...нтуално на површину и пословни про... претходно ост...

АУТОРСКИ ТЕКСТОВИ СА ОБИЉЕМ КОРИСНИХ ПРИМЕРА И СТРУЧНИХ ТУМАЧЕЊА

Снежана Андрејевић, судија Врховног касационог суда
„Обавезно јавно објављивање правноснажне судске пресуде донете у спору ради заштите повређених ауторских права у електронском медију или на сајту на глобалној мрежи представља подесан начин ограничења слободе медија и меру сразмерну легитимном циљу коме се тежи"

мр Жељко Албанезе, саветник за економска питања
„Пре него што приступи планирању исплате привремених дивиденди, акционарско друштво треба да постави у исту раван све наведене позиције из својих финансијских извештаја за претходну годину"

др Љиљана Рудић-Димић, консултант за ауторско право
„Основно питање које у пословању с нематеријалним добрима интелектуалне својине треба поставити јесте да ли се ваше предузеће бави делатношћу која подразумева стварање, пласман, односно коришћење оригиналних творевина из домена уметности, науке и стваралаштва"

Мирјана Димитријевић, судија Првог основног суда у Београду
„Да ли извршни поверилац има право да промени избор када извршење спроводи суд и да, у фази спровођења извршења, предложи да извршење спроведе извршитељ?"

мр Ненад Соврлић, начелник у Градској управи Града Београда
„Просторни ред се сматра предусловом правне сигурности у сфери планирања и изградње, али и основним покретачем привредног развоја сваке националне економије"

Ружица Стојиљковић, дипломирани економиста,
специјалиста за буџетски поступак и буџетску контролу
„Уколико нема правног основа у складу са законом, као резултат имамо ненаменско трошење јавних средстава"

Вук Перовић, дипломирани правник, специјалиста за корпоративно управљање
„Одржавању фискалне дисциплине у јавном сектору у великој мери доприноси адговарајући систем финансијског управљања и контроле, као и функционалан и развијен систем интерне ревизије"

Јованка Атанацковић, дипломирани правник са вишегодишњим искуством у привредном праву
„У пракси је уочена појава да се неизвршни директори и чланови надзорног одбора налазе међу заступницима друштва, што никако није у складу са смислом постојања неизвршних директора и надзорног одбора"

У овом броју...

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

8 Исплата привремене дивиденде у акционарским друштвима у току 2012. године

ПОРЕЗИ И АКЦИЗЕ

16 Обавеза запошљавања особа са инвалидитетом

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

18 Обављање допунског рада по закону о раду и његов порески аспект

ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

24 Легализација – (не)достижни склад правног и фактичког стања

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

30 Објављивање правноснажне судске пресуде у електронском медију и на глобалној мрежи

33 Прекршајна кривица као обележје прекршајног дела

38 Особености поступка извршења пред извршитељем

КОМПАНИЈСКО ПРАВО

46 Неспојивост функција заступања и надзора у друштвима капитала

52 Ефикасност заложног права на уделу као средства за обезбеђење потраживања

56 Значај и перспектива ревизије, са посебним осврtом на интерну ревизију у јавном сектору

БУЏЕТИ

62 Правни основ за планирање расхода из буџетских средстава

АУТОРСКО ПРАВО И ПРАВО ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

68 Како препознати и вредновати интелектуалну својину?

76 Порески третман права интелектуалне својине

ОБРАЗОВАЊЕ

80 Екскурзије и „ђачки динар”

ЕВРОПСКО ПРАВО

88 Унапређење жалбених поступака

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ

92 Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Корисни модели правних аката

96 Брачни уговор

100 Уговор о доживотном издржавању

102 Захтев за излучење из стечајне масе

103 Пријава потраживања

РУБРИКЕ

3 Уводна реч

4 Из прве руке

5 Аутори у овом броју

14 Сви калкулатори на једном месту

23 Порески календар

75 Календар важења правних аката

95 Календар догађаја...

Исплата привремене дивиденде у акционарским друштвима у току 2012. године

У току 2012. године, наша акционарска друштва су у ситуацији да први пут исплаћују привремене дивиденде у складу са одредбама новог Закона о привредним друштвима

Уобичајено је да се у акционарским друштвима дивиденда исплаћује по годишњем обрачуну пословног резултата, али је у пословном свету честа пракса да се дивиденде (аконтативно) исплаћују и у току пословне године, с коначним обрачуном по усвојеном годишњем рачуну. Разлика између ове две врсте дивиденди је значајна. **Годишње дивиденде** се базирају на годишњем пословном резултату акционарског друштва и оствареној добити из које су, после намирења резерви и евентуалног покрића губитака, преостала средства и за исплату дивиденди. У току године исплаћују се тзв. **привремене дивиденде**, на основу исказаних пословних резултата за ту годину и очекивања да ће на крају те године акционарско друштво остварити добит која ће „покрити" исплаћене привремене дивиденде. На тај начин, привремене дивиденде су унапред исплаћене дивиденде, које се заснивају на процени стручних служби и менаџмента да ће се на крају пословне године исказати чиста добит довољна за покриће тих већ исплаћених дивиденди и евентуалну додатну, коначну исплату дивиденди.

Основни елементи исплате

Закон о привредним друштвима („Службени гласник РС", бр. 36/2011 и 99/2011 – у даљем тексту: Закон) у својим одредбама регулише и питање исплате дивиденди у току пословне године, односно на основу резултата пословања друштва у току пословне године, при чему Закон у члану 273. за исплате у току године помиње израз „привремена дивиденда", односно „међудивиденда".

Приликом исплате привремених дивиденди у току 2012. године, акционарска друштва треба да имају у виду пре свега јасне претходне услове из члана 273. Закона које морају испунити да би уопште могла приступити исплати привремених дивиденди. Према тим новим законским одредбама, ако статутом друштва није другачије одређено, друштво може исплатити привремену дивиденду у било које време између редовних седница скупштине, под условом да:

1) извештаји о пословању друштва и његовим финансијским резултатима сачињеним за ту намену јасно показују да је друштво у периоду за који се исплаћује међудивиденда остварило добит и да су расположива новчана средства друштва довољна за плаћање те међудивиденде;

2) износ међудивиденде који се исплаћује није већи од укупне добити остварене након завршетка претходне пословне године за коју су сачињени финансијски извештаји, увећане за нераспоређену добит и износе резерви које се могу користити за те намене, а умањене за утврђене губитке и износ који се мора унети у резерве, у складу са законом или статутом.

Ово су јасни предуслови које акционарска друштва морају да имају у виду пре него што уопште започну планирање исплате привремених дивиденди. **Шта ови услови практич-**

за велике пореске обвезнике, рачун је 840-1557845-53.

У посебном случају, ако се привремена дивиденда исплаћује правном лицу, треба имати у виду следеће:

- ако се исплаћује домаћем правном лицу, на ту дивиденду се не обрачунава нити се плаћа порез;
- ако се исплаћује нерезиденту, страном правном лицу, плаћа се порез од 20% на укупан износ дивиденде без умањења, сходно члану 40. Закона о порезу на добит правних лица. У том случају обрачунати порез се уплаћује на рачун 840-711212843-80, а обвезници Центра за велике пореске обвезнике – Београд уплату врше на рачун 840-1557845-53. За исплаћену дивиденду страном правном лицу (нерезиденту), исплатилац дивиденде Пореској управи мора да поднесе пореску пријаву на обрасцу ПДПО, који је прописан Правилником о обрасцу збирне пореске пријаве о обрачунатом и плаћеном порезу на добит по одбитку на приходе које остварују нерезидентни обвезници – правна лица („Службени гласник РС”, број 116/04).

Послодавац, поводом исплате привремених дивиденди, мора да попуни и преда Образац ПП ОПЈ-3.

Извештавање о исплати привремених дивиденди

Према члану 65. Закона о тржишту капитала („Службени гласник РС”, бр. 31/2011), јавно друштво, издавалац власничких хартија од вредности којима се тргује на регулисаном тржишту, односно МТП-у, обавезно је да учини доступним све поступке и информације који су акционарима неопходни за остваривање њихових права, као и да обезбеди одговарајућу заштиту целовитости тих података. У том смислу, ово јавно друштво нарочито је дужно да објави или достави обавештење о додели и исплати дивиденди. Јавно друштво ове информације може достављати акционарима и електронским путем, уколико је таква одлука усвојена на скупштини акционара, при чему достављање информација електронским путем ни у ком случају не сме да зависи од места пребивалишта или боравишта акционара, односно од седишта правног лица.

Сви калкулатори на једном месту

Програмски део **Калкулатори**, у склопу електронске правне базе Прописи.нет, састоји се из два калкулатора:

1. Каматни калкулатор, у коме су на располагању две врсте каматних стопа: *дефинисане* и *моје каматне стопе*. *Дефинисаним каматним стопама* обухваћени су: затезна каматна стопа, индекс потрошачких цена, камата за неблаговремено плаћене јавне приходе, есконтна стопа НБС на месечном нивоу, есконтна стопа НБС на годишњем нивоу, референтна каматна стопа, референтна каматна стопа ЕЦБ (износи су у еврима), камата за неблаговремено плаћени царински дуг и камата за неблаговремено плаћену казну у царинском поступку. *Моје каматне стопе* представљају део у коме корисник може дефинисати сопствене каматне стопе.

2. Калкулатор судских такси, који вам омогућује да избором понуђене тарифе и основице за обрачун таксе израчунате колики је износ конкретне судске таксе.

Калкулатори су доступни у електронској бази на адреси www.propisi.net

LEGE ARTIS

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Обрађујући широк спектар актуелних тема из домена правне и економске регулативе, електронски месечник ***Lege Artis*** доноси свеж и другачији приступ савременом пословању привредних субјеката, државних органа, образовних установа и адвокатских канцеларија, са посебним освртом на право и заштиту потрошача.

Под слоганом ПРОПИСИ У ПРАКСИ и на близу сто страна корисних информација у електронском формату, часопис ***Lege Artis*** постаје незаобилазни саветник и дневни пратилац у вашем животу, раду и пословању.

Обавеза запошљавања особа са инвалидитетом

Члан 24. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом предвиђа обавезу сваког послодавца који има најмање 20 запослених да у радном односу има и одређен број особа са инвалидитетом. Послодавац **који има од 20 до 49 запослених** дужан је да у радном односу има **једну особу са инвалидитетом**. Послодавац који има **50 и више запослених** дужан је да у радном односу има **најмање две особе са инвалидитетом, а на сваких наредних (започетих) 50 запослених још по једну особу са инвалидитетом**. У периоду од 24 месеца од дана оснивања, за послодавца не постоји обавеза запошљавања из члана 24. овог закона.

Потребни докази

Сви послодавци који имају обавезу запошљавања особа са инвалидитетом, потврђују извршење обавезе достављањем одговарајућег извештаја надлежној јединици Пореске управе према свом седишту – образац ИОСИ утврђен Правилником о начину праћења извршења обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и начину доказивања извршења те обавезе („Сл. гласник РС”, број 33/10). Образац се доставља најкасније до 5. у месецу, за претходни месец, и то сваког месеца, без обзира на који је начин ова обавеза извршена у претходном месецу. Уз сам образац извештаја, послодавци немају обавезу достављања других доказа.

У образац ИОСИ уносе се подаци о укупном броју запослених и броју запослених особа са инвалидитетом са стањем последњег календарског дана у месецу, и подаци о начину извршавања обавезе запошљавања особа са инвалидитетом у том месецу.

Ради доказивања извршења и омогућавања контроле извршавања ове обавезе, послодавци су дужни да у својој пословно-финансијској документацији чувају различите доказе, и то: уговоре о раду, пријаве на обавезно социјално осигурање, решења о статусу запослених особа са инвалидитетом, потврде о поднетом захтеву за процену радне способности, извршеној уплати средстава у Буџетски фонд за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, извршењу финансијских обавеза из уговора о пословној сарадњи односно куповини производа или вршењу услуга са предузећем за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, као и другу документацију којом доказују извршење ове обавезе.

Државни органи којима је Република Србија послодавац, као и покрајински органи и органи локалне самоуправе, такође достављају извештаје надлежним јединицама Пореске управе, с тим да у сам извештај уносе и податак о томе да ли је реч о директном или индиректном буџетском кориснику. У образац ИОСИ државни органи уносе следеће податке: Опште податке о послодавцу, део 1 Подаци о броју запослених особа са инвалидитетом, а из дела 2 Начин извршења обавезе запошљавања особа са инвалидитетом податак под редним бројем 1.1. Укупан број запослених особа са инвалидитетом.

Уколико између директног или индиректног буџетског корисника и предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом постоји неки од уговора у складу са законом, у обрасцу ИОСИ се попуњава и та рубрика ради њиховог евидентирања и поседовања комплетне слике о извршењу обавезе од стране државних органа.

Други начини извршавања ове обавезе

Послодавац извршава обавезу запошљавања особа са инвалидитетом и на следеће начине:

1. Уплатом средстава на уплат-

Обављање допунског рада по закону о раду и његов порески аспект

Као облик уговорног рада ван радног односа, допунски рад је регулисан одредбама неколико закона. Када је, међутим, реч о спровођењу овог облика рада у пракси, највећи број послодаваца примењује управо одредбе Закона о раду

Допунски рад је облик уговорног рада ван радног односа, а његово спровођење је регулисано одредбама неколико закона. Конкретно, Закон о здравственој заштити, Закон о основама система образовања и васпитања и Закон о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана регулишу допунски рад у делатностима на које се односе, али највећи број послодаваца код допунског рада примењује Закон о раду, па ћемо у наставку говорити о спровођењу допунског рада према том пропису.

ОСНОВНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

Према члану 202. Закона о раду („Службени гласник РС” , бр. 24/2005, 61/2005 и 54/09 – даље: Закон) запослени који ради с пуним радним временом код послодавца може да закључи уговор о допунском раду с другим послодавцем, а највише до једне трећине пуног радног времена. Уговором о допунском раду утврђује се право на новчану накнаду и друга права и обавезе по основу рада. Уговор се закључује у писаном облику. Према овим одредбама Закона, карактеристике допунског рада су:

1) допунски рад могу обављати само већ запослена лица – дакле, не могу га обављати пензионисана и незапослена лица;

2) допунски рад могу обављати запослена лица која већ раде с пуним радним временом, односно не могу га обављати запослени с непуним радним временом;

3) допунски рад могу обављати код другог правног лица само запослени који раде с пуним радним временом код свог послодавца, односно допунски рад запослени не могу обављати код истог послодавца;

4) допунски рад може да траје највише до једне трећине пуног радног времена – дакле 13,33 сата недељно, тј. 13 сати и 20 минута;

5) допунски рад код другог послодавца може се обављати без сагласности послодавца код кога запослени ради пуно радно време. Односно, Законом није прописан ниједан додатни услов, што значи да запослени може уговор о допунском раду закључити без сагласности и без обавештавања послодавца код кога је запослен. Да би запослени могао закључити уговор о допунском раду мора послодавцу с којим закључује уговор о допунском раду доставити потврду издату од стране послодавца код кога је запослен да ради пуно радно време јер је то услов за закључење уговора;

6) поводом обављања допунског рада закључује се писмени уговор, којим се утврђују право на новчану накнаду и друга права и обавезе по основу тог рада.

Према томе, запослени који се налази у радном односу с пуним радним временом код једног послодавца или оствари

ПОРЕСКА ПРИЈАВА О ОБРАЧУНАТОМ И ПЛАЋЕНОМ ПОРЕЗУ НА ПРИХОДЕ СПОРТИСТА И СПОРТСКИХ СТРУЧЊАКА И НА ДРУГЕ ПРИХОДЕ

Уговор о делу, допунски рад, трговинско заступање, волонтерски рад, примања чланова управног и надзорног одбора, накнада посланицима и одборницима, накнада по основу послова одбране и заштите, примања стечајних управника, судских вештака, судија поротника и судских тумача и друга примања када се обрачунавају доприноси за обавезно социјално осигурање (сл. 6 и 7).

ПРЕСТАНАК УГОВОРА О ДОПУНСКОМ РАДУ

Као што смо навели, допунски рад је један од облика рада ван радног односа. Према одредби члана 202. Закона, запослени који ради с пуним радним временом код послодавца може да закључи уговор о допунском раду с другим послодавцем, а највише до једне трећине пуног радног времена. Уговор се закључује у писаном облику и њиме се утврђује право на новчану накнаду и друга права и обавезе по основу рада.

У складу са овом нормом, по основу уговора о допунском раду лице обавља рад код послодавца код кога није у радном односу. Права и обавезе као и разлози за отказ назначеног уговора регулишу се уговором о допунском раду. За случај да уговор о допунском раду не садржи одговарајуће норме о отказу, примењују се одговарајућа правила Закона о облигационим односима. Тако, на пример, овај уговор може бити раскинут:

- споразумом, па и када он није закључен у писаном облику (члан 68. ЗОО-а),
- због неиспуњења (чл. 124. до 132. ЗОО-а),
- због промењених околности (чл. 133. до 136. ЗОО-а).

Овај уговор престаје и истеком времена на које је закључен.

Сл. 6

Прималац прихода је осигураник на ПИО:
(заокружити само један од понуђених редних бројева)

1. запослени
2. самостална делатност
3. пољопривредник

Исплата извршена:

_____ 2012. године

Сл. 7: Врста прихода: Допунски рад (уносе се цели бројеви, без децимала)

Ред. бр.	ОПИС	Износ	Уплатни рачун
1.	2.	3.	4.
1.	Приход (уговорена накнада или други приходи)	30.120	
2.	Нормирани трошкови (1 × 20%)	6.024	
3.	Опорезиви приход (1 – 2)	24.096	
4.	Порез на доходак грађана (3 × 20%)	4.819	840-711191843-30
5.	Допринос за ПИО на терет примаоца прихода (3 × 22%)	5.301	840-721117843-60
6.	Допринос за здравствено осигурање на терет примаоца прихода (3 × __%)		
7.	Износ за исплату (1 – 4 – 5 – 6)	20.000	
8.	Допринос за ПИО на терет исплатиоца прихода		
9.	Допринос за здравствено осигурање на терет исплатиоца прихода		

Порески календар

5. ОКТОБАР

- Рок за уплату по основу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом за претходни месец
- Подношење захтева за субвенционисање пореза на зараде и доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на обрасцу ЗСП и ЗСД за претходни месец
- Подношење обавештења о закљученим уговорима са интерпретаторима по основу естрадних и других забавних програма на обрасцу ОЗУ за претходни месец
- Подношење збирног месечног обрачуна накнаде за приређивање посебних игара на срећу на обрасцу ЗМОН за претходни месец
- Плаћање накнаде за приређивање посебних игара на срећу за претходни месец

10. ОКТОБАР

- Подношење ПДВ пријаве за претходни месец – ако је статус претежног извозника стечен у септембру 2012. године
- Подношење месечне и тромесечне пореске пријаве за ПДВ
- Плаћање ПДВ-а за претходни месец и трећи квартал 2012. године
- Подношење обрачуна пореза на премије неживотног осигурања на обрасцу МОППНО за претходни месец
- Плаћање пореза на премије осигурања за претходни месец

15. ОКТОБАР

- Плаћање аконтације акцизе за другу половину претходног месеца
- Плаћање аконтације пореза на добит предузећа за претходни месец
- Плаћање аконтација пореза на приходе од самосталне делатности за претходни месец
- Плаћање аконтација доприноса за социјално осигурање за претходни месец – власници самосталних радњи и власници приватних предузећа, по решењу надлежног пореског органа

22. ОКТОБАР

- Крајњи рок за достављање кумулативног обрачуна акциза за период од 1. 1. 2012. до 30. 9. 2012. године
- Подношење тромесечног обрачуна акциза за период од 1. 7. 2012. до 30. 9. 2012, на обрасцу ПП ТОА
- Крајњи рок за подношење захтева за рефакцију плаћене акцизе на остале деривате нафте за претходни месец
- Плаћање аконтације акциза за прву половину текућег месеца
- Плаћање доприноса за обавезно социјално осигурање за неисплаћене зараде за претходни месец

Порез на доходак грађана

- Збирна пореска пријава за порез по одбитку подноси се Пореској управи једном месечно и то у року од 5 дана по истеку месеца, посебно за сваку исплату извршену у претходном месецу.
- Велики порески обвезници збирну пореску пријаву за порез по одбитку подносе Центру Пореске управе за велике пореске обвезнике истог дана када је извршена исплата, а најкасније у року од два дана од дана исплате прихода који се опорезује по одбитку.

Ако последњи дан рока пада у недељу или на дан државног празника, или у неки други дан кад орган пред којим треба предузети радњу не ради, рок истиче истеком првог наредног радног дана.

Легализација – (не)достижни склад правног и фактичког стања

У свом најновијем покушају да фактичко стање усагласи с правним, легализација бесправно изграђених објеката, као јединствен правни институт нашег позитивног законодавства, доноси низ олакшица. У овом броју говоримо о накнадама за уређење градског грађевинског земљишта

Распадом бивше Југославије и ескалацијом ратних сукоба на територији бивших република, осим добро познатих последица које производи сваки грађански сукоб, настао је један нови феномен, феномен бесправне градње, до тада познат само по спорадичним и изолованим случајевима.

У то време, држава суочена с проблемом прилива великог броја становника с подручја захваћених ратним сукобима толерисала је бесправну градњу, а поједине локалне самоуправе чак су је и подстицале, и то управо код оне категорије лица која је највише и била погођена догађајима из деведесетих година прошлог века – избеглица из бивших југословенских република.

С временом, међутим, овај феномен постаје правило, па тако у Србији, а пре свега у Београду, у коме данас живи више од четвртине становништва наше земље, бесправна градња постоји као друштвени проблем већ више од две деценије. У жељи државе да реши овај акутни проблем настаје институт легализације бесправно изграђених објеката до тада непознат у законским решењима европских држава.

Наиме, током деведесетих година прошлог века, тадашњи законски прописи увели су у правни систем Србије институт легализације бесправно изграђених, односно реконструисаних објеката, као могућност накнадног издавања грађевинске и употребне дозволе за објекте који су већ изграђени и приведени намени. Овакав институт настао је из потребе да се под нешто лакшим условима (пре свега урбанистичким) правно стање усагласи са фактичким, да се уместо рушења ових објеката, што у таквим околностима не би било оправдано, изда накнадна грађевинска и употребна дозвола, чиме би се овакви објекти из нелегалног превели у легално стање и тиме изједначили са оним објектима који су изграђени у тзв. редовној процедури (за које је грађевинска дозвола издата пре почетка изградње). Тако су легализацију предвиђали најпре Закон о изградњи објеката („Сл. гласник РС”, бр. 44/95, 24/96, 16/97 и 43/2001), па након њега и Закон о посебним условима за издавање грађевинске, односно употребне дозволе за одређене објекте („Сл. гласник РС”, бр. 16/97). Пракса накнадне легализације настављена је и после 2000. године, доношењем Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 47/03), који је дао могућност легализације за све оне објекте који су изграђени, односно реконструисани без грађевинске дозволе до дана ступања на снагу Закона (13. мај 2003), те Закона о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 34/06), који је само продужио рокове за све оне који су пропустили подношење пријава за легализацију (до

четврта	пета	шеста	седма	осма	зона специфичних намена
5.999	4.449	3.114	1.558	468	5.999
2.987	2.290	1.603	801	240	2.987
8.986	**6.739**	**4.717**	**2.359**	**708**	**8.986**

четврта	пета	шеста	седма	осма	зона специфичних намена
10.947	8.189	5.732	2.867	860	10.947
2.987	2.290	1.603	801	240	2.987
13.934	**10.479**	**7.335**	**3.668**	**1.100**	**13.934**

четврта	пета	шеста	седма	осма	зона специфичних намена
8.874	6.355	4.449	2.225	680	8.874
2.987	2.290	1.603	801	240	2.987
11.861	**8.645**	**6.052**	**3.026**	**908**	**11.861**

четврта	пета	шеста	седма	осма	зона специфичних намена
4.992	2.436	1.705	853	256	4.992
2.987	2.290	1.603	801	240	2.987
7.979	**4.726**	**3.308**	**1.654**	**496**	**7.979**

Извор: Дирекција за грађевинско земљиште и изградњу Београда Ј.П.

гаранцију „без приговора" наплативу „на први позив", неопозиво уговорно овлашћење, менице или други инструмент обезбеђења плаћања који се одреди при уговарању. Поред тога, у циљу обезбеђења плаћања накнаде у ратама, обвезник потписује и заложну изјаву у складу са Законом о хипотеци.

Најаве из Министарства грађевине и изјаве ресорног министра да је поступак легализације потребно знатно убрзати, као и да ће се то десити, између осталог, кроз нове олакшице приликом плаћања накнаде у поступку легализације, у друштву су изазвале различите реакције, од оних који здушно подржавају даље смањење висине накнаде у поступку легализације до оних који сматрају да је то још једна од награда за „дивље градитеље".

Уз владавину права и јаке демократске институције, у свакој цивилизованој држави Европе и света, простор-ни ред се сматра предусловом правне сигурности у сфери планирања и изградње. Истовремено, он је основни покретач привредног развоја сваке националне економије, али и предуслов за привлачење страних инвестиција. У том смислу, ефикасно решење проблема бесправно изграђених објеката биће од суштинског значаја за наше друштво и земљу.

У следећем броју говорићемо о решавању имовинско-правних односа у поступку легализације.

Објављивање правноснажне судске пресуде у електронском медију и на глобалној мрежи

Обавезно јавно објављивање правноснажне судске пресуде донете у спору ради заштите повређених ауторских права у електронском медију или на сајту на глобалној мрежи представља подесан начин ограничења слободе медија и меру сразмерну легитимном циљу коме се тежи

Тужени је током марта 2005. године објавио фотографију, портрет Н.Н., ауторско дело тужиоца, на билбордима широм Србије и на својој главној интернет страници, уз одређени пропратни текст, не наводећи име тужиоца као аутора фотографије.

Спорна фотографија била је објављена и на насловној страници књиге аутора М. В., али је тај издавач означио тужиоца као аутора ове фотографије. Фотографија – портрет Н.Н., ауторско дело тужиоца, коришћена је и објављена без његове сагласности, а тужени током поступка није доказао да је тужилац пренео своја ауторска права на туженог или на треће лице.

Првостепени суд је одлучујући о захтеву тужиоца за заштиту повређених ауторских права закључио да је објављивањем спорне фотографије – портрета, без навођења имена аутора и без плаћања накнаде за искоришћавање ауторског дела – тужени повредио ауторска права тужиоца. Стога је туженом забранио даљу повреду ауторских права тужиоца објављивањем и коришћењем ауторског дела тужиоца **и наложио објављивање пресуде о трошку туженог на главној интернет страници туженог током 30 дана**.

Одлучујући о жалби туженог, Врховни суд Србије је, као другостепени суд, утврдио да жалба туженог није основана, с обзиром на то да је тужилац током поступка доказао да је аутор спорне фотографије – портрета Н.Н. и закључио да су њеним објављивањем, без сагласности тужиоца и без навођења имена тужиоца као аутора, повређена ауторска морална права.

Одговорност за повреду ауторских права

Фотографија, у смислу члана 2. став 2. тачка 9. Закона о ауторским и сродним правима („Службени лист СЦГ”, број 61/2004), који је важио у време повреде ауторских права тужиоца, представљала је ауторско дело, а аутором се сматрало лице чије су име, псеудоним или знак назначени на примерцима дела или наведени приликом објављивања дела. Зато је, законска презумпција ауторства важила док се не докаже супротно.

Фотографија – портрет Н.Н., чији је аутор тужилац, била је објављена на насловној страници књиге аутора М. В., а тужилац је био означен као аутор тог дела па је наступила законска презумпција ауторства у корист тужиоца. **Тужени је могао оборити ову законску презумпцију**, у текућој парници, по правилима о терету доказивања из члана 223. ст. 2. и 3. Закона о парничном поступку „Службени гласник РС”, број 125/2004), којима је прописано:

- да странка која тврди да има неко право, сноси терет доказивања чињенице

кохолних пића) који свесни недозвољености своје радње ипак хоће да је учине, као што хоће (или пристају) на настанак забрањене последице.

Уколико би се у изреци пресуде само навело да је окривљени у одређено време и на одређеном месту разбио неки предмет, тада би чињенични опис прекршаја могао бити нејасан. Јер то само по себи не указује на намеру, односно хтење да то учини нити да је тиме наступила последица у виду повређивања заштитног објекта. Значи, морало би бити назначено да је разбијање предмета (а ову радњу би ваљало описати тако да јасно може да се види постојање свести и воље да се предмет разбије или пристајање на то да буде разбијен) довело до ремећења реда и мира (као и однос учиниоца према овој последици) и да је радња окривљеног учињена при постојању његове свести о противправности дела које чини. У образложењу пресуде, без обзира на чињеницу да ли су сви ови поменути елементи унети у изреку, морало би бити дато утврђено чињенично стање – радња окривљеног и њене последице, те кривица окривљеног, а што би представљало основ за примену члана 12. став 1. Закона о јавном реду и миру.

4) Прекршај **саучесништва** из члана 296. Царинског закона занимљив је будући да је одређен и као умишљајно и као нехатно прекршајно дело. Пошто у случају када постоји јасна свест о поседовању неоцарињене робе, када лице зна каквом робом располаже, оно тада делује са умишљајем – било непосредним било посредним. У случају када је „имајући у виду дате околности морао знати" каквом робом располаже, ово лице делује са несвесним нехатом.

Смешна страна адвокатуре

Адвокат: „Докторе, пре него што сте приступили аутопсији, јесте ли проверили пулс?"

Сведок: „Не."

Адвокат: „А крвни притисак?"

Сведок: „Не."

Адвокат: „А дисање? Јесте ли проверили дисање?"

Сведок: „Не."

Адвокат: „Дакле, сасвим је могуће да је пацијент још увек био жив када сте отпочели аутопсију?"

Сведок: „Не, није могуће."

Адвокат: „Не? А како можете бити тако сигурни, када ниједну од ових провера нисте обавили?"

Сведок: „Зато што особа на коју падне бетонска плоча тежине од 3,7 тона нема никакве шансе да преживи."

Адвокат: „Да, да. А да ли је ипак могуће да је, с обзиром на то да нисте урадили ниједну од ових провера, пацијент ипак био жив, или да је можда чак и сада жив?"

Сведок (љут)**:** „Могуће је да је жив и да се данас негде бави адвокатуром!"

Особености поступка извршења пред извршитељем

Увођењем нове правничке професије – извршитеља, Закон о извршењу и обезбеђењу доноси фундаменталну реформу извршног поступка. Уколико се извршни поверилац одлучи да извршење повери извршитељу, на позорницу ступају бројне законске новине, али и многа спорна питања

Извршитељ је, према законској дефиницији, физичко лице које именује министар надлежан за правосуђе да у статусу службеног лица спроводи извршење у границама решења о извршењу и да врши друга овлашћења која су му законом поверена.

Концепција законског решења почива на премиси да извршење и обезбеђење могу спроводити суд или извршитељ, при чему **право избора органа** који ће спроводити извршење и обезбеђење **припада извршном повериоцу**.

Извршитељ спроводи извршење на основу решења суда за чије је подручје именован и привремене мере суда, ако законом није другачије прописано.

Извршни поступак тече у две фазе. Прву фазу представља одређивање извршења или обезбеђења, а започиње подношењем предлога за извршење или обезбеђење, док другу фазу поступка чини спровођење извршења или обезбеђења.

Прва фаза извршног поступка у искључивој је надлежности суда, односно искључиво суд одређује извршење или обезбеђење на основу предлога извршног повериоца. **Извршни поверилац је дужан да у предлогу за извршење означи да ли предлаже да извршење спроводи суд или извршитељ**. Решењем о извршењу суд одлучује уједно и о овом предлогу извршног повериоца. Испитивање предлога извршног повериоца да извршење спроводи суд или извршитељ своди се на оцену испуњености услова из чл. 3. став 2. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС”, бр. 31/2011 и 99/2011, у даљем тексту: Закон). Наиме, одредбом чл. 3. став 2. Закона прописано је да је **суд искључиво надлежан за спровођење извршења одлука у вези с породичним односима и извршење ради враћања запосленог на рад**. Ако извршни поверилац у овим извршним поступцима тражи да извршење спроведе извршитељ суд ће такав предлог одбити, јер су у питању врсте извршења које су у искључивој надлежности суда и које извршитељ не може спроводити. Потребно је, међутим, напоменути да постоји **једна врста одлука у вези с породичним односима** чије извршење **може да спроводи извршитељ**. Реч је о одлукама којима се утврђује висина законског издржавања, односно којима се извршни дужник обавезује да на име законског издржавања деце, брачног друга или осталих сродника у складу с Породичним законом, месечно плаћа одређени новчани износ. Иако наведена одлука представља одлуку која је у вези с породичним односима и која се доноси применом Породичног закона, предмет ове одлуке је новчана обавеза извршног дужника, па се извршење ове одлуке у свему спроводи у складу са одредбама Закона које регулишу извршење ради остваривања новчаног потраживања извршног повериоца, а то извршење може спроводити и извршитељ.

Покретање поступка спровођења извршења

Након што суд одреди извршење доношењем решења о извршењу, почиње друга

Супротно наведеном, **могуће је становиште да је право извршног повериоца на промену начина спровођења извршења самостално** и да није формалноправно везано искључиво за предлог за извршење, већ да се може самостално користити у фази спровођења извршења. **Извршни поверилац не мора повући предлог за извршење у целини, већ само у делу којим је предложен начин спровођења извршења,** у ком случају би се извршење обуставило, а потом би извршни поверилац поднео нови предлог за спровођење извршења предвиђен чл. 35. став 1. Закона, на основу већ донетог решења о извршењу и одлуке о обустави извршења пред судом, односно извршитељем.

Потребно је посебно размотрити могућност коришћења овог права у поступцима извршења који су започети пре почетка примене новог Закона. Наиме, у овим поступцима извршни поверилац није имао могућност избора, имајући у виду да је извршење могао спроводити само суд. Одредба чл. 358. став 1. Закона предвиђа да ће се поступци извршења у којима је до дана почетка примене Закона започето спровођење извршења окончати по одредбама новог Закона. Дакле, извршни повериоци су у овим поступцима, тек почетком примене новог Закона, стекли могућност да начине избор. У овом случају није у питању право промене избора, већ право на избор о начину спровођења извршења. **Како би сви извршни повериоци имали равноправан положај, без обзира на то када је започет поступак извршења, требало би им дати право да, након почетка примена новог Закона, одаберу начин спровођења извршења**, односно изјасне се да ли ће извршење спроводити суд или извршитељ, без повлачења предлога за извршење. Тиме би се остварила и сврха доношења новог Закона да се извршни поступци, па и они започети, учине ефикаснијим. На тај начин би дошло до смањења броја извршних предмета у судовима и тиме растерећења судова, а пружила би се подршка извршитељима кроз могућност да на почетку рада, када немају довољан број предмета у раду, по избору извршног повериоца преузму започете поступке извршења.

Какав ће коначан одговор на постављена спорна питања бити, показаће будућа судска пракса кроз примену новог Закона о извршењу и обезбеђењу.

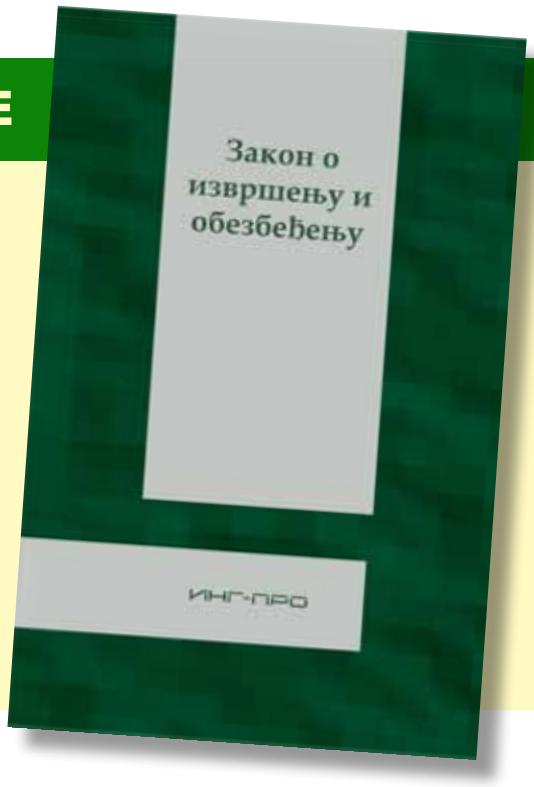
НОВО ШТАМПАНО ИЗДАЊЕ

ЗАКОН О ИЗВРШЕЊУ И ОБЕЗБЕЂЕЊУ (пречишћен текст)

- Формат А5, 176 страна
- Цена: 390,00 дин

(ПДВ од 8% није урачунат у цену)

Књигу можете поручити на тел. 011/2836-820, 2836-821, 2836-822 или е-поштом на ingpro@ingpro.rs

СУДСКО-АДВОКАТСКИ РОКОВНИК ЗА 2013.

Уважавајући примедбе и предлоге својих дугогодишњих корисника, издавачко друштво ИНГ-ПРО д.о.о. објавило је Судско-адвокатски роковник за 2013. у два одвојена дела, у препознатљивом и општеприхваћеном решењу у тврдом кожном повезу, формата Б5, високог квалитета двобојне штампе и израде.

Због заказивања рочишта више месеци унапред у наредној години, а на предлог појединих судова, седмични систем је проширен све до средине априла 2014. Списак судова и јавних тужилаштава такође је употпуњен адресама и бројевима телефона.

Први део, **Роковник**, 240 страна, садржи:

- Месечни систем
- Седмични систем
- Евиденцију решених предмета по месецима и финансије
- Судске таксе и адвокатске тарифе
- Додатак: Важни датуми, Православни календар за 2013. и 2014, Важни телефони, Амбасаде, Србија и Црна Гора у километрима, Мерне јединице, Телефонски именик и Белешке

Други део, **Именик**, 330 страна, садржи:

- Преглед судова и јавних тужилаштава са адресама и бројевима телефона
- Именик арбитара и миритеља у поступку мирног решавања радних спорова
- Списак извршитеља
- Списак судских вештака
- Списак судских тумача
- Адресар адвоката по адвокатским коморама

Судско-адвокатске роковнике за 2013. можете поручити на бројеве телефона: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822 или е-поштом на ingpro@ingpro.rs

Неспојивост функција заступања и надзора у друштвима капитала

Упркос јасном интересовању законописца да у новом Закону о привредним друштвима органима управљања прида посебан значај, само у току неколико месеци његове примене, уочено је недовољно јасно разликовање управо ове правне регулације

Иако на први поглед област која би се у највећем делу могла препустити самим друштвима да је својим интерним актима детаљније регулишу, организациона структура привредних друштава заузима високо место по броју одредаба које јој посвећује Закон о привредним друштвима („Службени гласник РС", бр. 36/2011 и 99/2011), а који је отпочео с применом 1. фебруара 2012. године.

Уважавајући сврху оснивања и постојања привредног друштва, и то кроз функцију очувања и унапређења капитала, законописац је утврдио организационе облике и јасно дефинисао (посебно у случају друштава капитала) њихову одговорност у пословању привредног друштва. Као једна од првих очигледних разлика у односу на претходну регулативу, **уочљиво је укидање управног одбора као органа управљања**. Међутим, очигледно **погрешна и нетачна била би констатација да је нови закон само променио назив управног одбора у надзорни одбор**. Овакво схватање надзорног одбора не би имало никакво упориште у новом Закону, а посебно имајући у виду да се другачији приступ одређивању органа управљања у привредним друштвима највећим делом и појавио због проблема који су уочени у пракси претходног закона. Наиме, према Закону из 2004. године управни одбор у себи је садржао надлежности управљања и заступања друштвом, али истовремено и надзор над пословањем тог привредног друштва. Дакле, у једном органу сусретале су се две функције – извршна и контролна, које су по својој дефиницији неспојиве, а то је и довело до нерешивих ситуација код питања одговорности за законито пословање привредних друштава. Нарочит проблем представљало је и колективно одлучивање, што је посебно стварало проблем код кривичних поступака због незаконитог пословања привредних друштва, а с обзиром на то да је по кривичноправној теорији могућа једино индивидуална одговорност, а никако колективна. Подсетимо се да је Законом о привредним друштвима из 2004. године, управном одбору поред функције контроле извршних органа привредног друштва, додељена и заступничка функција, па је председник управног одбора уједно био и генерални директор привредног друштва код акционарских друштава, осим ако статутом није било регулисано другачије, баш као што је и код друштава са ограниченом одговорношћу, по правилу законски заступник био председник управног одбора, при чему је у обе правне форме било могуће поверити заступничку функцију и другим члановима управног одбора. Због свега изложеног, законописац тренутно важећег Закона о привредним друштвима одлучио је да се ослони на упоредноправну регулативу органа управљања (омугућавајући на тај начин и страним инвеститорима да лакше при-

Смисао детаљније правне регулације органа управљања привредних друштава

Анализом одредаба Закона о привредним друштвима из 2011. године, можемо закључити следеће:

Несумњиво је да је разлог појачане пажње законописца у односу на детаљнију регулацију органа управљања био усмерен на подвлачење јаснијих разлика у надлежностима сваког од органа друштва, између осталог и у циљу бољег решавања питања одговорности тих органа према самом друштву. При том, заштита трећих лица била је такође примарна смерница приликом прописивања ових норми, што смо могли видети у одредбама које се тичу заступања друштва, посебно у случају заједничког заступања и ограничења у заступању (чланом 33. Закона прописано је да је заступник дужан да поступа у складу са ограничењима својих овлашћења која су утврђена актима друштва или одлукама надлежних органа друштва, с тим што се ограничења овлашћења заступника не могу истицати према трећим лицима), односно да се независно од начина заступања, изјава воље учињена према једном директору сматра ваљано учињеном према друштву, те да о ограничењима у заступању води рачуна заступник, а не трећа лица која послују са привредним друштвом.

Очигледно је да је идеја водиља законописца била и либерализација пословања, односно чињеница да је једна од претпоставки слободног тржишта и та да власници капитала не морају бити лица која су стручна по питању делатности које ће привредно друштво обављати, те да се њима зато и не намеће улога и одговорност менаџера компаније, већ да је детаљним прописивањем организационе структуре привредних друштава која спадају у такозвана друштва капитала (друштво са ограниченом одговорношћу и акционарско друштво), пружена могућност да се пословна стратегија друштва са власника капитала пренесе на стручна лица која ће на тај начин допринети бољем пословању друштва и основној сврси оснивања привредних друштва – стицању добити. Зато је надлежност за избор кључног органа друштва који води пословну политику друштва у сваком случају дата скупштини друштва, која наравно увек даје најопштије смернице којих ће се друштво придржавати у свом пословању. **Скупштина друштва** коју, дакле, чине власници капитала, из наведених разлога **мора имати високу мотивацију да при персонализацији органа управљања бира лица која су стручна у погледу делатности којом се друштво бави, посебно када су у питању акционарска друштва с великим бројем акционара** чијим акцијама се слободно тргује на регулисаном тржишту капитала, а како би се обезбедила профитабилност тих привредних друштава. Овакав принцип се нарочито поштује у привредним друштвима у којима је присутан већински капитал државе, посебно када држава, одређујући приоритете за пласман буџетских средстава, није у прилици да обезбеди средства за развој таквог привредног друштва, због чега се јавља потреба да се таква друштва комерцијализују, односно да се створе услови привлачења инвеститора из приватног сектора стварањем јавно-приватног партнерства.

У току ове анализе, истакли смо и одвојеност надлежности и јасно разграничење одговорности органа управљања у привредном друштву, што је довело до тога да **постоји неспојивост функције контролног органа друштва са функцијом заступника друштва** (и законског и осталих заступника).

Иако у примени тек неколико месеци, оваква регулација органа управљања у Закону о привредним друштвима, оставља простор и наду да ће се у будућој практичној примени тог закона превазићи проблеми који су примећени у пракси претходно важећих прописа којима је уређивана ова област, те допринети побољшању амбијента пословања привредних друштава у нашој земљи.

Ефикасност заложног права на уделу као средства за обезбеђење потраживања

Као заложном повериоцу, шта је све потребно да знате када вам дужник или треће лице у залогу понуди свој удео у привредном друштву. И како ће изгледати сам поступак залагања?

Закон о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/2011, 99/2011) на различите начине уређује залагање удела у зависности од тога у ком се друштву залаже власнички удео.

У члану 99. Закон прописује да **ортак не може без сагласности** осталих ортака дати свој удео у залогу трећем лицу (ова одредба примењује се и на командитно друштво). По својој природи, ортачко друштво је друштво лица и ортаци су целокупном својом имовином неограничено солидарно одговорни за обавезе друштва, због чега су и више везани за друштво (лично и имовински) и није им свеједно ко би још могао стећи својство ортака уколико дође до продаје заложеног удела. Разлози могу бити лична својства овог лица, али и његова имовина којом ће одговарати за обавезе друштва. Наведени законски члан има својство правила, али се уговором о оснивању друштва ова материја може и другачије регулисати (рецимо, да није потребна сагласност свих ортака).

У члану 177. Закон регулише залагање удела у друштву са ограниченом одговорношћу. За разлику од ортака, **члан друштва може заложити** свој удео или део удела. Ово право произлази из карактера друштва са ограниченом одговорношћу као друштва капитала, где лична својства члана друштва нису од великог значаја. Уколико јесу, онда се једино оснивачким актом тако нешто може и одредити (рецимо, може се заложити само део удела, не може се заложити удео, може се заложити удео уз сагласност свих чланова или њихове већине). Стога, ако је оснивачким актом одређено да је за пренос удела трећем лицу неопходно прибавити претходну сагласност друштва, онда ће таква сагласност бити потребна и за залагање удела или дела удела, а то је и само по себи логично, будући да ће реализацијом заложног права доћи и до преноса (продаје) удела. Залагање права на исти начин регулише и Закон о облигационим односима у свом члану 995. (Давање у залогу других права/Начин залагања), па се залагање права врши на начин који је предвиђен и за њихово преношење на другога. У том случају, сагласност друштва није потребна за накнадну продају удела у поступку наплате потраживања из вредности заложеног удела – одредба у потпуности регулише ову ситуацију, премда се до истог закључка може доћи и тумачењем (јер залагање није само по себи циљ и нема значаја ако се заложени удео не може продати, чиме сагласност за залагање у себи већ садржи и сагласност за продају). Из свега изложеног сасвим је јасна и обрнута ситуација – ако за пренос удела трећем лицу није потребна сагласност друштва (јер оснивачким актом није одређена), онда таква сагласност неће бити потребна ни за залагање удела или дела удела. Осим тога, чланом 177. прописано је и да се залагање удела врши у складу са законом којим се уређује залога на покретним стварима уписаним у регистар. Поменимо још и то да право гласа на основу заложених удела или акција задржава залогодавац (члан друштва или акционар).

да ли је залогодавац накнадно стекао удео у већем проценту. У случају да **залогодавац не жели да заложи и новостечени део, уговор о залози је потребно изменити**.

У Регистру заложног права при истој Агенцији потребно је проверити да ли је исти удео већ заложен (што је значајно код редоследа наплате), као и да ли је друштво чији се удео залаже већ заложило делове своје имовине. На тај начин заложни поверилац процењује да ли вредност удела може покрити и његово потраживање као повериоца са следећим редом првенства. У истом Регистру заложни поверилац може да провери да ли је у случају судског заложног права уписана забележба о покретању поступка извршења принудном продајом на уделу, а која се уписује истовремено са уписом судског заложног права и спречава упис заложног права у Регистру заложног права. У Регистру привредних субјеката треба проверити још и то да ли је уписана забележба о привременој мери забране располагања, односно залагања удела (мера обезбеђења), а што је чињеница која спречава упис уговорног и законског заложног права. Заложно право не може се стећи, а захтев за упис у Регистар биће одбачен, уколико је друштво чији се удео залаже у стечају. Уколико је друштво у поступку ликвидације може се стећи заложно право на уделу – **ово представља новину у законским решењима**, јер се на поступак ликвидације више не примењују одредбе стечајног закона. Сам заложни поверилац процењује свој интерес да ли ће се излагати трошковима залагања удела, а имајући у виду околност да ликвидација подразумева солвентност дужника да исплати све своје повериоце.

Дакле, након процене повериоца о статусу удела и вредности удела, поверилац и залогодавац закључују уговор о залози, након чега је заложно право потребно уписати у Регистар залоге, а имајући у виду чињеницу да се заложно право стиче тек уписом у Регистар залоге.

Уговором о залози требало би уговорити искључење отуђења удела, као и искључење могућности поновног залагања (или је предвидети само уз сагласност повериоца) односно оптерећења.

Осим тога, може се уговорити и обавеза залогодавца да прибави сагласност заложног повериоца пре доношења свих оних одлука или изгласавања на скупштини, а које би се могле одразити на смањење вредности удела или смањење процента његовог удела (повећањем удела других чланова друштва).

Заложног повериоца који је овлашћен да прода удео требало би ограничити у погледу висине вредности по којој може продати удео.

Закон о заложном праву на покретним стварима уписаним у регистар („Службени гласник РС”, бр. 57/03, 61/05, 64/06) не садржи посебне одредбе о залагању удела.

Захтев за упис заложног права може поднети и заложни поверилац, али је практичније да то учини залогодавац, јер у том случају не мора прилагати изјаву да заложном повериоцу дозвољава упис у Регистар залоге. Ако је подносилац захтева правно лице, захтев се подноси преко заступника или преко пуномоћника.

О доспелости, заложни поверилац уписује забележбу почетка поступка намирења, након чега може приступити вансудској продаји уколико је она уговорена.

У том тренутку заложни поверилац може и сам стећи удео. Уколико је заложни поверилац банка или друга финансијска организација, за стицање удела биће потребна и сагласност Народне банке Србије (у пракси се често дешава да се управо банке појављују у улози заложних поверилаца).

Будући да је и сам залогодавац више заинтересован да у свом власништву задржи удео, него када је реч о другим правима и покретним стварима, тиме се у извесном смислу додатно гарантује испуњење обавезе која је на овај начин обезбеђена.

Уписом забележбе почетка поступка намирења, заложни поверилац располаже и изводом из Регистра залоге који представља извршну исправу на основу које може покренути извршни поступак и продајом удела намирити своје потраживање.

Значај и перспектива ревизије са посебним освртом на интерну ревизију у јавном сектору

Даљим развојем капацитета, али и обуком интерних ревизора ојачали би се институционални потенцијали и у значајној мери подигло поверење у рад државних институција. Србија би постала функционално ефикаснија држава, па би погодности свега тога врло брзо осетили и сами грађани

Почеци развоја ревизије везују се за стару Грчку и Рим. Постоје, међутим, и друга мишљења која износе доказе да корени ревизије сежу чак до 3500. године пре нове ере. Наиме, записи из Месопотамије (глинене таблице) показују ситне ознаке на странама бројева укључених у финансијске трансакције. Тачке (провере) сведоче о систему верификације и контроле који делом спадају у послове ревизије.

Ревизија, какву ми данас познајемо, започета је током индустријске револуције у Енглеској у 19. веку, када су се појавили власници капитала који су своје свакодневне послове поверавали другим лицима. С временом, њима је била потребна независна процена пословања јер су више били изложени ризику од грешке или криминалне радње него власници-менаџери који су сами обављали и контролисали посао. Развој професије екстерне ревизије, дакле, настаје раздвајањем власничке функције од управљачке између власника и менаџера привредног субјекта где се јавља потреба ових првих да на један објективан и непристрасан начин контролишу рад других.

Прихватање потребе за интерном ревизијом и њен развој, с друге стране, одвијали су се знатно спорије. Сама интерна ревизија развила се из екстерне ревизије и на почетку је била усредсређена на проверу рачуноводствене документације. Постепено се развијала као посебна делатност која је била усмерена на процесе управљања ризиком, консалтинга и провере контрола управљања организацијом. Даљи развој интерне ревизије подстакнут је тридесетих година двадесетог века, после велике економске кризе у САД. Тада је основан Институт за интерну ревизију који је својим радом побудио изузетно интересовање за ову професију. С друге стране, у земљама које су изграђивале социјалистички систем друштвених односа интерна ревизија није била толико развијена. Социјалистичка предузећа су установљавала стручне интерне контроле, а једно време и самоуправне радничке контроле. Ове последње нису имале развијену методологију рада нити су заживеле на прави начин, пре свега зато што су имале идеолошки карактер, а не професионални.

Данас у Србији, екстерна ревизија представља нормирану и развијену делатност без које не би могли да се замисле неки озбиљнији пословни подухвати као што су: аквизиција, куповина капитала или инвестирање, док развој интерне ревизије тече знатно спорије и може се рећи да је тек у повоју.

● положен испит за овлашћеног интерног ревизора у јавном сектору.

Пријава за обуку за стицање звања овлашћеног интерног ревизора у јавном сектору подноси се Централној јединици за хармонизацију (CHU) Министарства финансија РС у року од шест месеци од дана распоређивања на радно место интерног ревизора. Обука се састоји из теоријског дела – обавезно је присуство на два семинара, и практичног дела, где се уз подршку ментора из CHU врше ревизије два изабрана система и о томе израђује Извештај о ревизији. Након завршеног теоријског и практичног дела, полаже се испит за овлашћеног интерног ревизора у јавном сектору (CPIA) у виду теста (60 питања, по моделу заокруживања одговора) пред комисијом коју образује министар финансија.

Општим законским условима (према члану 45. Закона о државним службеницима, „Сл. гласник РС", бр. 79/2005, 81/2005, 83/2005, 64/2007, 67/2007, 116/2008 и 104/2009) које лице мора да испуни за рад у државној служби, захтева се:

● да је пунолетан држављанин Републике Србије с прописаном стручном спремом,

● да му раније није престајао радни однос у државном органу због теже повреде дужности из радног односа, и

● да није осуђиван на казну затвора од најмање шест месеци.

У пракси се, међутим, актом о систематизацији радних места за послове интерног ревизора у јавном сектору најчешће тражи BCC/7-1 степен стручне спреме (економски или правни факултет), најмање 3 године радног искуства, знање енглеског језика на почетном нивоу и основно познавање рада на рачунару.

Дакле, интерном ревизијом у јавном сектору могу се бавити и дипломирани правници, што се у пракси у великом броју случајева заиста и дешава. Развојем ове професије, тежиште тумачења интерне ревизије које се традиционално повезивало са „економском делатношћу", полако се помера и у домен права. Штавише, у пракси се показало да су најефикаснији комбиновани тимови економиста и правника, који свеобухватно могу да анализирају пословање субјекта и са економске и са правне стране.

Тренутно је велика потражња за новим кадровима у интерној ревизији. Постојећа систематизована радна места за интерне ревизоре нису у потпуности попуњена због недостатка високообразованог кадра и недовољног практичног искуства. Од 150 корисника јавних средстава на републичком нивоу (не рачунајући локални ниво) који су у обавези да успоставе функцију интерне ревизије само је њих четрдесетак то заиста и учинило. Централна јединица за хармонизацију до сада је организовала полагање и издавање цертификата CPIA тек за око 120 интерних ревизора.

Уместо закључка

Ефикасно функционисање интерне ревизије у јавном сектору представља важан фактор и предуслов уласка Србије у ЕУ. Развој интерне финансијске контроле и интерне ревизије у јавном сектору (PIFC) предуслов је за усклађивање са законодавством ЕУ у оквиру поглавља 32. – Финансијска контрола. Ово поглавље предвиђа да свака земља чланица мора да поседује „делотворан систем интерне финансијске контроле и интерне ревизије у јавном сектору".

Одржавању фискалне дисциплине у јавном сектору у великој мери доприноси адекватан систем финансијског управљања и контроле, као и функционалан и развијен систем интерне ревизије. Попуњавањем и даљим развојем капацитета, обуком интерних ревизора ојачали би се институционални потенцијали и у значајној мери би се подигло поверење у рад државних институција. Србија би постала функционално ефикаснија држава, па би погодности свега тога осетили и сами грађани. Посредан позитиван ефекат огледао би се у успешнијем привлачењу финансијских средстава – инвеститора, као и побољшању реализације и привлачења средстава која су предвиђена за финансирање из фондова Европске уније.

Правни основ за планирање расхода из буџетских средстава

Без правног основа заснованог на закону, корисници буџетских средстава доспевају у позицију да јавним средствима располажу ненаменски

Закон о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010 и 101/2011) представља кровни закон који уређује јавну потрошњу у Републици Србији. Колико је овај закон свеобухватан може се закључити већ из одредаба члана 1. које носе назив Предмет уређења.

„Овим законом уређује се: планирање, припрема, доношење и извршење буџета Републике Србије; планирање, припрема, доношење и извршење буџета аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: буџет локалне власти); припрема и доношење финансијских планова Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Републичког завода за здравствено осигурање и Националне службе за запошљавање (у даљем тексту: организације за обавезно социјално осигурање); буџетско рачуноводство и извештавање, финансијско управљање, контрола и ревизија корисника јавних средстава и буџета Републике Србије, буџета локалне власти и финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање; надлежност и организација Управе за трезор, као органа управе у саставу Министарства финансија и трезора локалне власти; друга питања од значаја за функционисање буџетског система.

Овим законом утврђују се фискални принципи, правила и процедуре на основу којих се установљава фискални оквир, како би се обезбедила дугорочна одрживост фискалне политике.

Овим законом установљава се Фискални савет, који независно оцењује кредибилитет фискалне политике са аспекта поштовања утврђених фискалних правила и на тај начин обезбеђује јавност и одговорност у њеном вођењу.

Поједине одредбе овог закона уређују буџетске односе и правила која се примењују на ванбуџетске фондове, привредне субјекте и друга правна лица у којима држава, на свим нивоима власти, има одлучујући утицај на управљање, и то на: израду финансијских планова, управљање новчаним средствима, задуживање и давање гаранција, рачуноводство, израду и подношење извештаја и извршење буџетске контроле, а који се, с обзиром на изворе финансирања и контроле, укључују у општи ниво државе (у даљем тексту: ванбуџетски корисници).

Овим законом се уређују и врсте и припадност јавних прихода и примања и јавних расхода и издатака.”

Значај овог Закона огледа се и у томе што је потрошњом јавних средстава, а у складу с њим, обухваћено преко 9.500 буџетских корисника. Списак корисника у складу са чланом 8. Закона за сваку буџетску годину утврђује министар финансија. Наредба о Списку директних и индиректних корисника средстава буџета Републике Србије, односно буџета локалне власти, корисника средстава организација обавезног социјалног осигурања, као и других корисника јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора, објављена је у „Службеном гласнику РС”, број 103/2010.

Овом приликом ћемо се позабавити кључним сегментом овог система, а то је постојање правног основа за планирање и извршавање расхода буџета.

јединица локалне самоуправе потребно је нагласити да је **исплата могућа само ако је ближе услове и начин остваривања и висину једнократне помоћи прописала јединица локалне самоуправе** (члан 110. став 5. Закона о социјалној заштити).

Законом о финансијској подршци породици са децом („Службени гласник РС”, бр. 16/02, 115/05 и 107/09), сходно члану 1, предвиђено је да финансијска подршка породици са децом обухвати:

- побољшање услова за задовољавање основних потреба деце;
- посебан подстицај рађању деце;
- подршку материјално угроженим породицама са децом, породицама са децом са сметњама у развоју и деци без родитељског старања.

Права на финансијску подршку (члан 9. Закона) јесу следећа:

1) накнада зараде за време породиљског одсуства, одсуства с рада ради неге детета и одсуства с рада ради посебне неге детета;
2) родитељски додатак;
3) дечји додатак;
4) накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу без родитељског старања;
5) накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу са сметњама у развоју;
6) накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу из материјално угрожених породица.

Наведена права се финансирају из буџета Републике Србије, осим накнаде трошкова боравка у предшколској установи за децу из материјално угрожених породица, чије се финансирање обезбеђује у буџету општине односно града.

У члану 9. Закона налази се и одредба чија примена у пракси може деловати збуњујуће. Наиме, **општина, односно град могу, ако су обезбедили средства, да остваре и друга права, већи обим права од права утврђених овим законом и повољније услове за њихово остваривање.**

У вези са овом одредбом могуће је поставити неколико питања. Основно питање гласи: да ли општина односно град из свог буџета као „друга права” може финансирати и она права која се финансирају из буџета Републике Србије (под тач. 1 до 5), с тим да се у том случају обезбеђују права чији је степен већи од оног утврђеног овим законом (буџет РС већ има обавезу), односно да ли је реч о сасвим другим правима која нису таксативно наведена у Закону. **У случају да су у питању сасвим друга права која нису таксативно наведена у Закону, и тада је неопходно обезбедити правни основ у смислу да се тим правима финансира подршка породици са децом онако како је она дефинисана у члану 1. (три облика подршке). Како се не би догодило да општина, односно град погреше у доношењу одлука о финансирању тзв. проширених права, најбоље би било да затраже мишљење од надлежног државног органа управе**, а то је у овом случају Министарство рада, запошљавања и социјалне политике.

Накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу из материјално угрожених породица врши се из буџета општине, односно града. Истовремено, како смо навели у осврту на Закон о социјалној заштити, јединица локалне самоуправе може обезбедити једнократну помоћ у новцу и натури, при чему јединица локалне самоуправе ближе уређује услове и начин остваривања овог права, као и висину права (висина права је утврђена Законом као горња граница).

Када се повежу одредбе ова два закона (Закона о финансијској подршци породици са децом и Закона о социјалној заштити) потребно је да општина, односно град обезбеди евиденцију која ће омогућити остваривање права под једнаким условима.

Примера ради, јединица локалне самоуправе треба да оцени да ли је прихватљиво да породице са истим стањем социјалне угрожености остварују различиту подршку за дете, тј. да кад се саберу право на једнократну помоћ и накнада боравка у предшколској установи, збир износа који се обезбеђује буде различит.

ИНГ-ПРО

PROPISI.NET

ОНЛАЈН ПРАВНИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

ПРАТИТЕ ПУТЕМ ИНТЕРНЕТА

прописе, судску праксу, правна мишљења, моделе уговора и образаца, електронски часопис, коментаре, калкулаторе камата и судских такси, актуелности...

...у брзој, јединственој и дневно ажурној интернет апликацији, која функционише без икакве инсталације, с међусобно повезаним документима, и са Мејл сервисом, који све промене из области вашег пословања доставља на ваш мејл.

Посетите Правни информациони систем на интернет адреси

WWW.PROPISI.NET

ИНГ-ПРО

20

ГОДИНА С ВАМА

Како препознати и вредновати интелектуалну својину?

Свакога дана, без изузетка, сви ми постајемо (не)свесни конзументи добара интелектуалне својине: користимо кућне апарате, уживамо у дизајну и функционалности намештаја, читамо новине, гледамо телевизију, претражујемо и похрањујемо електронске садржаје са интернета, слушамо музику, посећујемо позоришта, уживамо у доброј храни из тачно одређеног географског поднебља, носимо одећу омиљених креатора... Наведене активности представљају само неке од бројних аспеката интелектуалне својине

Израз „интелектуална својина" настаје седамдесетих година 20. века, ступањем на снагу Конвенције о оснивању Светске организације за интелектуалну својину. Означавао је права која се односе на: књижевна, уметничка и научна дела, интерпретације уметника и интерпретатора и извођења уметника, фонограме и радио-емисије, проналаске у свим областима људске активности, научна открића, индустријске узорке и моделе, фабричке, трговачке и услужне жигове, трговачка имена и трговачке називе, заштиту од нелојалне утакмице и сва друга права везана за интелектуалну активност у индустријској, научној, књижевној и уметничкој области.

Интелектуална својина представља правно-технички појам за творевине људског ума и комерцијалне симболе који представљају бестелесна добра. Ова нематеријална добра уживају заштиту на основу различитих нивоа искључивих права сличних својинским, што омогућује комерцијализацију тих добара на тржишту производа и услуга. На пример, у ручном сату, технолошки и функционални садржај заснован је на проналаску, визуелни изглед сата односно његов украсни квалитет заснован је на индустријском дизајну, док његов комерцијални симбол (жиг, знак разликовања, односно бренд) одређује његов тржишни квалитет и вредност.

Права интелектуалне својине се у правној теорији деле на две групе: ауторско право и права сродна ауторском праву и права индустријске својине. Права индустријске својине деле се на тзв. проналазачко право (патенти, корисни модели, топографије интегрисаних кола, нове биљне сорте, *know-how*); право знакова разликовања (жигови, имена порекла и географске ознаке, индустријски дизајн, пословно име) и право конкуренције (сузбијање нелојалне конкуренције).

У стварању новог, додатог суштинског квалитета робе, одређеног њиховим технолошким (функционалним, утилитарним) карактеристикама, творевина ума игра веома важну улогу. Друге интелектуалне творевине, као што су индустријски дизајн и дела примењене уметности, служе као основа за надоградњу формалног квалитета неког производа, одређеног путем његовог новог визуелног и естетског изгледа.

Комерцијални симболи попут жигова, пословних имена или ознака географског порекла користе се за развијање тржишног и маркетиншког квалитета робе и услуга, кроз њихово међусобно разликовање или издвајање компанија или географских региона из којих роба и услуге потичу, као и кроз означавања порекла њихове репутације (*good will*).

подразумевају рачунарски програми, односно ауторска дела која се могу употребити у електронском облику.

Интернет пиратерија подразумева употребу интернета за илегално копирање и дистрибуцију неауторизованог софтвера (укључујући рекламирање, понуду, набавку и дистрибуцију пиратизованог софтвера).

Студија међународне аналитичарске куће за информационе технологије IDC показала је да је у 2007. години стопа пиратерије у Србији износила 76%, и да је опала за два процента у односу 2006. годину. Процењује да је због овако високе стопе пиратерије домаћа економија претрпела губитке у износу од 72 милиона долара, углавном кроз ненаплаћена пореска потраживања.

На листи земаља са стопом пиратерије вишом од 60% (*Priority Watch*) налазе се: Алжир, Аргентина, Канада, Чиле, Индија, Индонезија, Пакистан, НР Кина и Руска Федерација.

На листи земаља са стопом пиратерије већом од 25% (*Watch*) налази се изузетно велики број земаља, међу којима и: Бразил, Чешка Република, Египат, Финска, Грчка, Италија, Јамајка, Мексико, Норвешка, Румунија, Шпанија, Турска, Украјина и многе друге.

Једине званичне статистике, закључно са 2005. годином, за тржиште Србије и Црне Горе урадиле су стране компаније које наступају на нашем тржишту и везане су за следеће показатеље:

а) губици у оствареном приходу и броју радних места проузроковани пиратеријом;

б) процене сигурности страних иницијалних или даљих инвестиција.

Само у једној полицијској заплени одузето је 750.000 музичких дискова који носе заштићени музички, ауторски садржај (*General Disc Technology*, 2002).

Ниво музичке пиратерије у 2005. години, износио је 80%, с процењеним тржишним губитком од 12,5 милиона америчких долара (за тадашње тржиште Србије и Црне Горе).

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца престају да важе (у целости или делу), односно који одложено ступају на снагу и/или се одложено примењују у целости или у делу:

- Правилник о условима које мора да испуњава привредно друштво, односно огранак привредног друштва или средња стручна школа који врше оспособљавање кандидата за возаче, објављен у „Службеном гласнику РС”, бр. 53/2012 од 24. 5. 2012. године.

– ступа на снагу 24. 10. 2012. године

- Правилник о организовању, спровођењу и начину полагања возачког испита, вођењу и роковима чувања евиденција о возачком испиту и условима које мора да испуни возило на којем се обавља возачки испит, објављен у „Службеном гласнику РС”, бр. 53/2012 од 24. 5. 2012. године.

– ступа на снагу 24. 10. 2012. године

- Правилник о теоријској и практичној обуци кандидата за возаче, објављен у „Службеном гласнику РС”, бр. 53/2012 од 24. 5. 2012. године.

– ступа на снагу 24. 10. 2012. године

Порески третман права интелектуалне својине

У свом мишљењу, Министарство финансија Републике Србије сасвим прецизно објашњава порески аспект права интелектуалне својине

ПРЕМА ЗАКОНУ О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

Одредбама члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику. Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона. Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и пренос и уступање ауторских права, као и пренос, уступање и стављање на располагање патената, лиценци, заштитних знакова, као и других права интелектуалне својине (став 3. тачка 1) истог члана Закона). Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице. Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, место промета услуга преноса, уступања и стављања на располагање ауторских права, права на патенте, лиценце, заштитних знакова и других права интелектуалне својине, у складу са одредбом члана 12. став 3. тачка 4) подтачка (5) Закона, јесте место у којем прималац услуге обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште. У складу са наведеним законским одредбама, местом промета услуга преноса, уступања и стављања на располагање ауторских права, права на патенте, лиценце, заштитних знакова и других права интелектуалне својине, сматра се место у којем прималац услуга обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште. Према томе, обвезник ПДВ који врши промет услуга преноса, уступања и стављања на располагање ауторских права, права на патенте, лиценце, заштитних знакова и других права интелектуалне својине, лицу са територије Републике Србије, дужан је да по том основу обрачуна ПДВ по пореској стопи од 18% и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом. Када обвезник ПДВ-а врши наведене услуге страном лицу (лице које на територији Републике нема седиште ни сталну пословну јединицу, односно пребивалиште) не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ, с обзиром на то да је реч о услугама чије је место промета иностранство, а што значи да нису предмет опорезивања. С тим у вези, по основу пружања услуга преноса, уступања и стављања на располагање ауторских права, права на патенте, лиценце, заштитних знакова и других права интелектуалне својине, обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза у складу са Законом, независно од тога да ли се предметне услуге пружају лицу са територије Републике Србије или страном лицу. Министарство финансија напомиње да се накнада за услуге преноса, уступања и стављања на располагање ауторских права, права на патенте, лиценце, заштитних знакова и других права интелектуалне својине које обвезник ПДВ-а пружа страном лицу не урачунава у износ укупног промета добара и услуга на основу којег се лице опредељује за обавезу плаћања

ПРЕМА ЗАКОНУ О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

Опорезивање добити правних лица регулисано је Законом о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС", бр. 25/01... 101/11, у даљем тексту: Закон о порезу на добит). Порески обвезник пореза на добит правних лица је, између осталог, привредно друштво – предузеће организовано као: акционарско друштво, друштво са ограниченом одговорношћу, ортачко друштво, друштвено предузеће и јавно предузеће. Основица пореза на добит правних лица је опорезива добит која се утврђује у пореском билансу усклађивањем добити обвезника исказане у билансу успеха, сачињеном у складу са међународним рачуноводственим стандардима (МРС), односно међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) и прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, на начин утврђен овим законом. С тим у вези, за утврђивање опорезиве добити признају се расходи и приходи у износима утврђеним билансом успеха, у складу са МРС, односно МСФИ и прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, осим расхода и прихода за које је овим законом прописан други начин утврђивања (чл. 7. и 23. Закона о порезу на добит). Према томе, **у случају када обвезник (привредно друштво) оствари добитак, између осталог, од продаје нематеријалних улагања (нпр. патената) другом правном или физичком лицу, тако остварен добитак се у пословним књигама обвезника** (а сагласно прописима о рачуноводству и ревизији и МРС, односно МСФИ) **исказује као приход који се укључује у пореску основицу и опорезује порезом на добит правних лица**, на начин прописан Законом о порезу на добит. Приликом утврђивања обавезе по основу пореза на добит правних лица, обвезнику се могу (уз испуњење одређених услова) признати порески подстицаји прописани Законом о порезу на добит и то, између осталог, по основу улагања извршених у набавку основних средстава, односно по основу улагања извршених у израду (изградњу) основног средства у сопственој режији, при чему се порески подстицаји признају само за улагања у основна средства која су у власништву обвезника, исказана на рачунима групе 02 – Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства (у складу са чланом 6. став 1. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике – „Сл. гласник РС", бр. 114/06... 3/11, у даљем тексту: Правилник), а не и за улагања у осталу имовину (нематеријална улагања). Према томе, **у случају када обвезник изврши улагања у одређено нематеријално право** (патент, у конкретном случају), **које се у складу са чланом 5. Правилника исказује у оквиру групе рачуна 01 – Нематеријална улагања, по основу таквог улагања (обвезник) не остварује право на коришћење пореских подстицаја прописаних Законом о порезу на добит** (за улагања у основна средства).

Смешна страна адвокатуре

Адвокат: „Можете ли да се сетите у које време сте започели аутопсију?"

Сведок: „Па, аутопсија је почела око 8.30 ујутро."

Адвокат: „А, госпођа је била мртва у то време?"

Сведок (видно љут)**:** „Не, седела је на столу питајући се зашто на њој радим аутопсију."

Екскурзије и „ђачки динар”

Почетак школске године у знаку је „ђачког динара” и планова за извођење ђачких екскурзија. Доносимо корисне обрасце потребне за реализацију екскурзија и став судске праксе у погледу „ђачког динара”

Оглас за прикупљање понуда за екскурзије (основна школа)

На основу Правилника о измени Правилника о наставном плану и програму основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 1/2009)

_____

(назив школе)

у _____

РАСПИСУЈЕ ОГЛАС

за прикупљање понуда за реализацију екскурзије ученика у школској 20__/20__. години

V разред

Путни правци: _____

_____

(навести програм путовања)

Садржаји: _____

_____

(навести шта је у плану да се обиђе)

Трајање и планирани број ученика: ___ дан/а (___ часова), са ___ планирана оброка, од ____ до ____ ученика.

Превоз: _____

наставак на следећој страни

СУДСКА ПРАКСА

ПРИКУПЉАЊЕ СРЕДСТАВА „ЂАЧКОГ ДИНАРА”

Прикупљање средстава „ђачког динара” може бити само на добровољној основи, а никако обавезујуће за родитеље.

Из образложења: Уставни суд је утврдио да из одредаба Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, број 72/09), којима се уређује финансирање установа образовања и васпитања, чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, дакле и средња школа, произлази да ове установе средства за финансирање своје делатности могу да обезбеде и из сопствених прихода, а да финансијско учешће родитеља ученика представља један од начина стицања сопствених прихода установе. Стога, Уставни суд оцењује да одредбе Закона представљају правни основ за доношење оспореног Правилника о стицању и расподели сопствених прихода, донација и „ђачког динара” Економске школе и да је Школски одбор, као законом установљени орган управљања установом, био надлежан за његово доношење. Са друге стране, из одредаба члана 156. став 2. и члана 160. став 1. Закона, по оцени Суда, следи да је стицање сопствених прихода додатни и факултативни извор финансирања установа образовања и васпитања, при чему је учешће родитеља ученика у остваривању сопствених прихода установе, такозвани ђачки динар, својеврстан вид донације родитеља школској установи коју њихова деца похађају, с тим што се средства прикупљена по овом основу могу користити само за законом прописане намене. Из наведеног следи и оцена Уставног суда да прикупљање средстава „ђачког динара”, сагласно Закону, може да буде само на добровољној основи, а никако обавезујуће за родитеље. Ово не само из разлога што је донација по својој правној природи вид добровољног давања новчане или друге помоћи већ што би обавезност учешћа родитеља ученика у финансирању делатности установе било супротно одредби члана 91. став 1. Закона, која прописује бесплатно основно, предшколско и средње образовање и васпитање у установама чији је оснивач Република, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, а која се темељи на Уставом зајемченом праву на бесплатно основно и средње образовање из члана 71. став 2. Устава. С обзиром на изложено, Уставни суд је оценио да оспорена одредба Правилника није у складу са законом. Ово из разлога што се из садржине оспорене одредбе Правилника утврђује да њоме није уређено само када се, у техничком смислу, врши уплата „ђачког динара”, већ је наведеном одредбом у суштини предвиђена обавеза, а не могућност уплате „ђачког динара”. На овакав закључак Уставног суда недвосмислено упућује и сам одговор доносиоца оспореног акта у коме је наведено да је школа ученике слабијег имовног стања ослобађала уплате „ђачког динара” или им је омогућавала да га уплате „у више наврата” (што би требало да значи у више рата). Уставни суд указује да се из саме садржине оспорене одредбе не може утврдити да време одређено за плаћање „ђачког динара” значи и условљавање уписа наредне школске године његовом уплатом. Уставни суд сматра да би прописивање таквог услова или тумачење оспорене одредбе на такав начин било не само несагласно закону, већ би представљало ускраћивање Уставом зајемченог права на бесплатно образовање.

(Одлука Уставног суда Србије, У-бр. 217/09 од 29. 4. 2010)

LEGE ARTIS

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Обрађујући широк спектар актуелних тема из домена правне и економске регулативе, електронски месечник ***Lege Artis*** доноси свеж и другачији приступ савременом пословању привредних субјеката, државних органа, образовних установа и адвокатских канцеларија, са посебним освртом на право и заштиту потрошача.

Под слоганом ПРОПИСИ У ПРАКСИ и на близу сто страна корисних информација у електронском формату, часопис ***Lege Artis*** постаје незаобилазни саветник и дневни пратилац у вашем животу, раду и пословању.

Унапређење жалбених поступака

Препорука бр. R (95) 5* Комитета министара земљама чланицама о увођењу и унапређивању жалбених поступака у грађанским и привредним предметима

● Комитет министара, у складу са правилима из члана 15(6) Статута Савета Европе, имајући у виду да Протокол бр. 7 уз Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода („Конвенција") захтева од држава да омогуће испитивање пресуда од стране вишег суда;

● Сматрајући да жалбени поступак мора бити предвиђен и у грађанским и привредним предметима, а не само кривичним;

● Узимајући у обзир проблеме који настају због пораста броја жалби и дужине трајања жалбених поступака;

● Сматрајући да право на суђење у разумном року, према ставу 1, члана 6. Конвенције, свакоме може бити доведено у питање због ових проблема;

● Свестан да неефикасни или неодговарајући поступци и злоупотреба права на жалбу од стране странака причињавају неоправдана закашњења и угрожавају углед судства;

● Убеђен да су ефикасни жалбени поступци у интересу свих странака, као и спровођења правде;

● Имајући у виду Препоруку бр. R (81) 7 о мерама за лакши приступ суду, Препоруку бр. R (84) 5 о начелима грађанског поступка за унапређивање остваривања правде, Препоруку бр. R (86) 12 о мерама за спречавање и смањивање оптерећења судова и Препоруку бр. R (93) 1 о делотворном приступу правној заштити и суду за најсиромашније;

Препоручује да владе држава чланица усвоје или оснаже све мере које сматрају потребним за унапређивање жалбених поступака у грађанским и привредним предметима, а посебно следеће:

ГЛАВА I
Општа начела

Члан 1 – Право на судску контролу

а) У начелу, треба омогућити да свака одлука нижег суда (првостепеног суда) буде подложна контроли вишег суда (другостепеног суда).

б) Уколико је потребно да постоје изузеци од овог начела, сви такви изузеци треба да буду утемељени у закону и усклађени с општим начелима правичности.

ц) Странке морају бити обавештене о праву на жалбу и о начину употребе овог права, као што је, на пример, рок у коме се мора поднети жалба.

д) Судије вишег суда не смеју учествовати у поступцима у вези с предметима у које су били укључени у првом степену.

ГЛАВА II
Ограничења судског надзора

Члан 2 – Мере које се предузимају на нивоу првостепеног суда

а) У начелу, спорна питања у предмету треба дефинисати у првом степену. Сви могући захтеви, чињенице и докази треба да се поднесу првостепеном суду. Државе треба да размотре усвајање закона или других мера у том циљу.

б) У циљу омогућавања странкама да процене да ли да користе право на жалбу, као и у циљу смањења броја жалбених поступака, првостепени суд треба обавезати законом да даје јасна и исцрпна образложења својих одлука на лако разумљивом језику. У начелу, образложење није нужно за одлуке о неспорним

* Препоруку је усвојио Комитет министара 7. фебруара 1995. године

СУДСКА СТАТИСТИКА

За прва три месеца рада у 2012. години Апелациони суд у Београду остварио је следеће резултате (подаци се односе на све одлуке донете на нивоу Грађанског одељења):

Број судија	Укупно у раду	Укупно решено	Укупно нерешено	Просечан број решених предмета по судији	Просечно предмета у раду по судији	Просечан прилив предмета по судији у суду
35	8.564	2.381	6.183	22,68	176,66	24,24

Извор: Информатор о раду Апелационог суда у Београду, ажурирано 1.6.2012. године

Подаци за Грађанско одељење (другостепено) Вишег суда у Београду за 2011. годину:

Број судија	Нерешени на почетку	Примљени	Укупно у раду	Укупно решено	Нерешено на крају	Нерешени на почетку стари	Решени стари	Нерешени на крају стари
25	22.300	17.184	39.484	18.126	21.358	2.038	2.346	4.355

Извор: Информатор о раду Апелационог суда у Београду, ажурирано 1. 6. 2012. године

уједначеном тумачењу права, или разматрању правних питања од општег интереса. Жалилац треба да буде обавезан да представи своје разлоге у прилог томе.

д) Државе треба да размотре увођење система где ће трећестепени суд моћи директно да узме у разматрање одређени предмет, на пример, тако што ће му се проследити за решавање о претходном питању или путем поступка којим се заобилази другостепени суд. Овакви поступци могу бити погодни за правне ствари које се тичу правних питања у којима је вероватна жалба трећој инстанци.

е) Одлуке другостепених судова треба да су извршне, осим ако другостепени или трећестепени суд не дозволи одлагање извршења, или ако жалилац не положи одговарајуће обезбеђење.

ф) Државе које не познају систем одобрења жалбе трећестепеном суду или које не омогућавају трећестепеном суду да делимично одбије жалбу, треба да размотре усвајање таквих система да ограниче број предмета, који заслужују испитивање три судске инстанце. Законом се могу прописати посебни основи који би омогућили трећестепеном суду да своје испитивање ограничи само на одређене аспекте предмета, на пример, на одлучивање о дозвољености жалбе или на одбацивање појединих делова жалбе, по скраћеном испитивању предмета.

г) У начелу, не треба дозволити изношење нових чињеница и доказа пред трећестепеним судом.

Подаци од значаја за рад пословних субјеката

Износи личних примања запослених

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Регрес за коришћење годишњег одмора	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тачка 6. Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Отпремнина код одласка у пензију	Према Закону о раду, исплаћује се најмање у висини 3 просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику (58.503 × 3 = 175.509)	Не опорезује се до износа троструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку (3 × 58.503 = 175.509 дин.)
Јубиларна награда	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до 15.487 динара годишње
Накнада трошкова превоза до посла и повратка са посла	До висине цене превозне карте у јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно до висине стварних трошкова превоза, а највише до 3.098 дин.
Накнада за исхрану у току рада	Исплата по овом основу је обавезна, у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тачка 5. Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
Дневница за службено путовање у земљи	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2. Закона о раду)	Неопорезиво до 1.859 дин. по дневници
Дневница за службено путовање у иностранство	Најмање у висини утврђеној посебним прописима (члан 118. тачка 3. Закона о раду)	Не опорезује се до износа прописаног Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник", број 86/07)
Теренски додатак (дневна накнада за повећане трошкове рада на терену)	Према Закону о раду, ако се предвиди општим актом, односно уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1.	2.	3.
Једнократна новчана накнада запосленима за чијим је радом престала потреба (одељак IV Програма за решавање вишка запослених...) („Сл. гласник РС", бр. 64/2005... 6/2012)	Десет просечних зарада у Републици (тренутно, 585.030 дин.) за запослене који имају више од 10 година стажа осигурања, или у висини динарске противвредности 100 евра по години стажа осигурања	Не опорезује се до износа из претходне колоне, а за лица старија од 50 година живота – без ограничења износа
Стимулативне отпремнине при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом или уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду

Календар догађаја...

1. И 2. ОКТОБАР 2012.	● **Радионица – Побијање правних радњи стечајног дужника и реорганизација у стечају**, Агенција за лиценцирање стечајних управника, Београд
1–12. ОКТОБРА 2012.	● **Основна обука за интерну ревизију**, Привредна комора Београда
7–10. ОКТОБРА 2012.	● **Стручно судијско саветовање**, Златибор
9. ОКТОБАР 2012. – ЈУН 2013.	● **Нови приступ имплементацији стандарда ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 и OHSAS 18001:2007**, Центар за пословно образовање и унапређење квалитета, Привредна комора Београда
16. ОКТОБАР 2012.	● **Презентација Мастер плана одрживог развоја руралног туризма Србије**, Удружење угоститељства и туризма, Привредна комора Београда
25. ОКТОБАР 2012.	● **Осигурање у туристичкој индустрији**, Удружење угоститељства и туризма ● **3. Научно-стручна конференција „Коридор 10 – одрживи пут интеграција"**

Корисни модели правних аката

Брачни уговор

БРАЧНИ УГОВОР

Закључен дана _____ године у _____ између:

1. _____
(*име, презиме, пребивалиште, ЈМБГ*), као будуће супруге, и

2. _____
(*име, презиме, пребивалиште, ЈМБГ*), као будућег супруга.

Члан 1.

Уговарачи су будући супружници који су надлежном матичару Општине _____ поднели захтев за склапање брака и исто је заказано дана _____ године у _____. Будући супружници (даље: супружници) су се споразумели да своје постојеће и будуће имовинске односе уреде овим уговором.

Члан 2.

Уговарачи своје постојеће и будуће имовинске односе регулишу на следећи начин:

1. Посебна имовина

1.1. Посебна имовина супружника пре закључења брака:

Супруг _____ , има у својини, на дан закључења овог уговора следећу непокретну и покретну имовину:

Листа непокретне имовине		
Комада	Предмет	Процењена вредност
1	стан, површине ____ m^2	
1	пословни простор, површине ____ m^2	

наставак на следећој страни ➤

Пријава потраживања

ПРИВРЕДНИ СУД У _____
Ст. бр. ____ /____

Стечајни поверилац: _____ (*пуно пословно име повериоца са обликом организовања*) из _____ (*седиште повериоца*) кога заступа _____ (*име и презиме законског заступника или пуномоћника повериоца*),
Матични број: _____ (*матични број стечајног повериоца*)/ ЈМБГ _____ (*за физичка лица*).
Пословни рачун бр. _____-_____-_____ код _____ банке а.д. _____
(број рачуна и назив и седиште банке стечајног повериоца)

Стечајни дужник: _____ (*пуно пословно име дужника са обликом организовања*) из _____ (*седиште дужника*) кога заступа _____ (*име и презиме законског заступника или пуномоћника дужника*)

ПРИЈАВА ПОТРАЖИВАЊА

Привредни суд у _____ отворио је стечајни поступак над стечајним дужником, решењем Ст. ____ од _____ године.

Стечајни поверилац је за потребе стечајног дужника испоручио робу _____ (ближи подаци о врсти и количини робе) у вредности од _____ динара, на основу закљученог Уговора о купопродаји робе бр. ____ од _____ године.

Доказ: Уговор о купопродаји бр. ____ од _____ године, отпремница бр. ____ од _____ године, Фактура тужиоца бр. ____ од _____ године.

Како стечајни дужник и након више писмених опомена своју уговорну обавезу није извршио о њеној доспелости, поверилац предлаже да стечајни управник призна пријављено потраживање и стечајни суд донесе

ЗАКЉУЧАК

I ПРИЗНАЈЕ СЕ потраживање стечајног повериоца према стечајном дужнику у износу од _____ динара, на име главног дуга, и износ од _____ динара на име камате (према каматном обрачуну у прилогу пријаве потраживања).

Стечајни поверилац

_____

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

ПОРЕЗИ И АКЦИЗЕ

РАДНИ ОДНОСИ И СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА

СУДСКИ ПОСТУПЦИ

КОМПАНИЈСКО ПРАВО

БУЏЕТИ

АУТОРСКО ПРАВО И ПРАВО ИНДУСТРИЈСКЕ СВОЈИНЕ

ОБРАЗОВАЊЕ

ЕВРОПСКО ПРАВО

ТАБЕЛЕ И УЗОРЦИ